

ZARASŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRAS

2022 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2023-03- Nr.
Zarasai

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, Juridinių asmenų registre įregistruotas kodu 300137144, adresas: Malūno g. 2, Zarasai, 32129. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras (toliau – Centras) yra juridinis asmuo, turi sąskaitų bankuose ir antspaūdą. Sudaro ir teikia atskirus žemesniojo lygio finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal 20212 metų gruodžio 31 dienos duomenis.

2. Centrai vadovauja direktorius. Jis turi viešojo administravimo teises ir pareigas. Zarasų rajono socialinių paslaugų centro direktorius pavaldus rajono Savivaldybės tarybai, atskaitingas Savivaldybės tarybai ir merui.

3. Centro buhalterinę apskaitą tvarko, finansinę atskaitomybę rengia vyr. buhalteris.

4. Svarbių sąlygų ir aplinkybių, kurios gali paveikti Centro veiklą šiuo metu nėra.

5. Zarasų rajono socialinių paslaugų centre vidutinis darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje yra 63 darbuotojų.

II SKYRIUS APSKAITOS POLITIKA

6. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras (toliau – Centras) buhalterinės apskaitos politika (toliau – Apskaitos politika) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau - VSAFAS) ir kitais teisės aktais.

7. Centro apskaitos politika patvirtinta Zarasų rajono socialinių paslaugų centro direktoriaus 2022 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. V-17-(1.5).

8. Apskaitos politika taikoma Centro apskaitai, užtikrinant, kad finansinė būklė (turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas), surenkamos pajamos ir patirtos sąnaudos būtų tiksliai ir teisingai parodytos buhalterinėje apskaitoje ir finansinėse ataskaitose.

9. Centras taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Apskaitos politikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, VSAFA standartuose apibrėžtas sąvokas. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, administracija vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1–ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Apskaitos politika nustato apskaitos principus, metodus ir taisykles, kurių privaloma laikytis tvarkant apskaitą, sudarant bei pateikiant finansinę atskaitomybę.

10. Apskaitai tvarkyti naudojama finansų valdymo ir apskaitos informacinė sistema „Biudžetas VS“, kuri yra pritaikyta apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus.

PIRMASIS SKIRSNIS NEMATERIALUSIS TURTAS

11. Nematerialiojo turto Apskaitos politika nustatyta 13–ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22–ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

12. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą 3 sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po piršto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

13. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

14. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

15. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos ir

nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

16. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį.

ANTRASIS SKIRSNIS ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

17. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika parengta vadovaujantis 12-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Ilgalaikis materialusis turtas“, (toliau - 12-asis VSAFAS), o ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai bei taisyklės - 22-ajame VSAFAS nustatyta tvarka.

18. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

19. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

20. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

21. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

22. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę, nekilnojamąsias kultūros vertybės ir kitas nekilnojamosios kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemė ir kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte (išskyrus kultūros vertybių rekonstravimo, konservavimo ir restauravimo išlaidas, kurios yra laikomos esminiu turto pagerinimu ir apskaitoje registruojamos 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatyta tvarka registruojant atskirą turtą).

23. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir

užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

24. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus viešojo sektoriaus subjektams.

25. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai priskiriami kitos veiklos rezultatams.

26. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba reikšmingai pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir (arba) pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas.

27. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

TREČIASIS SKIRSNIS ATSARGOS

28. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8–ajame VSAFAS „Atsargos“.

29. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

30. Apskaičiuojant atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, taikomas konkrečių kainų būdas. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, įstaiga taiko konkrečių kainų arba FIFO įkainojimo metodą. Atsargų įkainojimo metodo pasirinkimas priklauso nuo atsargų pobūdžio.

31. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventoričius.

32. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto nurašoma į sąnaudas.

33. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

KETVIRTASIS SKIRSNIS FINANSINIS TURTAS

34. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14–ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 17–ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai.

35. Finansinis turtas skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

36. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

- ✓ ilgalaikės investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;
- ✓ po vienerių metų gautinos sumos;
- ✓ kitas ilgalaikis finansinis turtas.

36. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

- ✓ per vienerius metus gautinos sumos (įskaitant ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį);
- ✓ pinigai ir pinigų ekvivalentai;
- ✓ kitas trumpalaikis finansinis turtas.

37. Finansiniam turtui nepriskiriami išankstiniai apmokėjimai už nefinansinį turtą, pavyzdžiui, ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį, atsargas ar paslaugas.

PENKTASIS SKIRSNIS GAUTINOS SUMOS

38. Centro ilgalaikį finansinį turtą sudaro ilgalaikės gautinos sumos, kurių apskaita aprašyta Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

39. Išankstiniai apmokėjimai ir per vienerius metus gautinos sumos (įskaitant ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį), aprašytos Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

40. Finansinėse ataskaitose ilgalaikės gautinos sumos parodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

41. Finansinėse ataskaitose trumpalaikės gautinos sumos parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

42. Pinigai apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas iš finansavimo šaltinių, (išankstinį) apmokėjimą už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas, sumas už netesybas

ar kt.

43. Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose.

SEPTINTASIS SKIRSNIS FINANSAVIMO SUMOS

44. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20–ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

45. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka VSAFAS nustatytus kriterijus.

46. Finansavimo sumos - įstaigos iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos (finansinė parama), užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bei iš kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas įstaigos nuostatuose nustatytiems tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir įstaigos gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms kompensuoti ir paramos būdu gautą turtą.

47. Gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

- ✓ finansavimo sumas ilgalaikiam turtui įsigyti (nematerialiajam turtui, ilgalaikiam materialiajam turtui);
- ✓ finansavimo sumas atsargoms įsigyti;
- ✓ finansavimo sumas kitoms išlaidoms.

48. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti registruojamos apskaitoje kai nemokamai gaunamas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba kai gaunami pinigai, skirti ilgalaikiam arba trumpalaikiam nepiniginiam turtui įsigyti.

49. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

50. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

51. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17–ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18–ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam

laikotarpiui“, 19–ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24–ajame VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.

52. Visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

53. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

- ✓ ilgalaikiai atidėjiniai;
- ✓ ilgalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai;
- ✓ kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

54. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

- ✓ trumpalaikiai atidėjiniai;
- ✓ ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
- ✓ trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
- ✓ mokėtinos dotacijos ir finansavimo sumos;
- ✓ mokėtinos sumos į biudžetus, fondus;
- ✓ mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;
- ✓ kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

55. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami: susiję su rinkos kainomis – tikrąja verte; iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai – tikrąja verte; kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina; kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

DEVINTASIS SKIRSNIS ATIDĖJINIAI

56. Atidėjinys – įsipareigojimas, kurio galutinės įvykdymo sumos arba įvykdymo laiko negalima tiksliai nustatyti, tačiau galima patikimai įvertinti.

57. Atidėjiniai rodomi atskirai nuo kitų įsipareigojimų.

58. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje centras turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS PAJAMOS

59. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10–ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20–ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

60. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias ūkines operacijas, panaudojant detalizuojančius požymius būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos.

61. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad centras gaus su sandoriu susijusią ekonomine naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

62. Pajamomis laikoma tik centro gaunama ekonominė nauda. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra įstaigos gaunama ekonominė nauda. Jei įstaiga yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, registruojant pajamas kartu registruojamos į biudžetą pervestinos sumos.

63. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos paslaugos ar parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS SĄNAUDOS

64. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11–ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

65. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką ar sąskaitos faktūros išrašymo datą.

66. Išlaidos, skirtos pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, centro apskaitoje registruojamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose kaip turtas ir bus pripažįstamos sąnaudomis būsimaisiais laikotarpiais.

67. Sąnaudų pripažinimas, kai centras patiria išlaidas, kurių sąnaudos bus patirtos ateityje, pvz., iš anksto sumokėta reklama, prenumerata, draudimo sąnaudos ir pan.

68. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais

laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

69. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma. Tais atvejais, kai numatytas atsiskaitymo laikotarpis yra ilgesnis nei dvylikos mėnesių ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant apskaičiuotą palūkanų normą.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

70. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21–ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

71. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

72. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS TARPUSAVIO UŽSKAITOS IR PALYGINAMIEJI SKAIČIAI

73. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pavyzdžiui, dėl draudiminio įvykio patirtų sąnaudų užskaita atliekama su gauta draudimo išmoka).

74. Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus. Apskaitos principų ir apskaitinių įverčių pasikeitimai, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiami aiškinamajame rašte.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMAS

75. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25–ajame VSAFAS „Segmentai“.

76. Centras turi tvarkyti apskaitą pagal segmentus.

77. Segmentai – Centro pagrindinės veiklos dalys pagal atliekamas valstybės funkcijas.

78. Centro turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų, sąnaudų ir pajamų apskaitą tvarko pagal segmentus, t. y. taip, kad galėtų pagal segmentus teisingai užregistruoti pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

79. Centras apie kiekvieną segmentą aiškinamajame rašte pateikia ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių informaciją apie segmentui tenkančias pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

80. Apskaitos politika keičiama vadovaujantis 7-ajame VSAFAS nustatytais principais.

81. Įstaiga pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia įstaigos finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

82. Įstaiga pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS. Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

83. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

84. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS

„Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

85. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

86. Apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti centro direktoriaus sudaroma komisija, atsakinga už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertį, taip pat poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

87. Apskaitinio įverčių pasikeitimo poveikis priskiriamas:

- ✓ laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;
- ✓ laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiams, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

88. Apskaitinio įverčių pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams.

89. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčiu pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

90. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pavyzdžiui, nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikomas centro pasirinktas dydis nusidėvėjimui apskaičiuoti (pavyzdžiui, nusidėvėjimo normatyvas).

SEPTINIOLIKTASIS SKIRSNIS APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMAS

91. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7–ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

92. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

93. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 procento, per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų iš visų finansavimo šaltinių vertės suma. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose.

94. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

- ✓ jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų

ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

- ✓ jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“.

93. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III SKYRIUS PASTABOS

94. **(P1) Apskaitos politika ir apskaitinių įvertinimų keitimas bei klaidų taisymas** per 2021 m. nebuvo atliekamas.

95. **(P2) Informacija pagal segmentus. Informacija pagal segmentus** pateikiama pagal 25-ojo VSAFAS „Segmentai” priede nustatytą formą „Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus” (P2 priedas). Pagrindinės veiklos sąnaudos lyginant su praėjusiu laikotarpiu. Daugiausiai padidėjo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo segmente bei kitų prekių ir paslaugų segmente, kadangi iš šitos eilutės mokama globėjams ir vykdomas užimtumo projektas bei asmeninio asistento projekto darbo užmokestis . 2022 m. įsigyta ir panaudota daugiau atsargų. Žymiai padidėjo kvalifikacijos kėlimo segmente, nes 2022 m. tam buvo skirta ir panaudota daugiau valstybės lėšų.

96. **(P3) Ilgalaikis nematerialusis turtas.** Informacija apie nematerialiojo turto vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta P3 priede „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį”. Nematerialiojo turto, kuris yra visiškai amortizuotas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, įsigijimo ar pasigaminimo savikainą sudaro: 1108 Eur.

Nematerialiojo turto grupėms taikomi amortizacijos normatyvai nuo mažiausio iki didžiausio (metais):

1 lentelė

Nematerialiojo turto grupės	Amortizacijos normatyvo mažiausia reikšmė (metais)	Amortizacijos normatyvo didžiausia reikšmė (metais)
1	2	3
Programinė įranga ir jos licencijos	2	5

97. **(P4) Ilgalaikis materialusis turtas.** Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta P4 priede “Ilgalaikis materialusis turtas”. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina laikotarpio pabaigoje sudarė 16 752,62 Eur. Mašinos ir įrenginiai – 13 546,65 Eur, transporto priemonės – 0,00 Eur baldai ir biuro įranga – 3205,97 Eur.

Ilgalaikio materialiojo turto grupėms taikomi nusidėvėjimo normatyvai nuo mažiausio iki didžiausio (metais):

2 lentelė

Ilgalaikio materialiojo turto grupės	Nusidėvėjimo normatyvo mažiausia reikšmė (metais)	Nusidėvėjimo normatyvo didžiausia reikšmė (metais)
1	2	3
Mašinos ir įrenginiai	5	10
Transporto priemonės	5	10
Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	5	10

98. **(P8) Atsargos. Informacija apie atsargų vertės pasikeitimas.** Atsargų balansinė vertė metų pradžioje buvo – 158,80 Eur. Atsargų likutis metų pabaigoje – 390,44 Eur.

99. **(P10) Gautinos sumos.** Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas pateikta pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 7 priede nustatytą formą „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“ (P10 priedas). Sukauptos gautinos sumos sudaro 141 838,89 Eur, iš jų – 134 204,26 Eur iš biudžeto. Gautinos sumos už suteiktas paslaugas – 5671,70 Eur.

100. **(P11) Pinigai ir pinigų ekvivalentai.** Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikta pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 8 priede nustatytą formą „Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus“ (P11 priedas). Pinigų likutis banko sąskaitose 2022 m. gruodžio 31 dienai buvo 52,11 Eur. Tai ES projekto lėšos.

101. **(P12) Finansavimo sumos.** Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priede nustatytą formą „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ (P12 priedas). Iš valstybės biudžeto gauta 476 658,03 Eur. iš kurių 1080,99 Eur neatlygintinai gautas turtas, gražintas finansavimas – 4173,86 Eur. Savivaldybės biudžeto gauta – 531 923,53 Eur., gražinta – 781,55 Eur. Iš ES gauta 38 158,66, iš kurių nepiniginiam turtui įsigyti –

3207,16 Eur. ir 80,91 Eur. neatlygintinai gautas turtas, gražinta – 91,35 Eur. Iš kitų šaltinių gauta – 827,02 lėšų, kurios visos buvo panaudotos.

102. **(P17) Trumpalaikės mokėtinės sumos.** Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinias sumas pateikta pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 12 priede nustatytą formą „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinias sumas“ (P17 priedas). Tiekėjams mokėtinės sumos palyginus su praeitu laikotarpiu sumažėjo 9383,21 Eur. Sukauptos atostogų sąnaudos palyginus su praeitu laikotarpiu taip pat padidėjo, iš viso sudaro 118 465,62 Eur, padidėjusią sumą lėmė pakilęs darbo užmokestis, nemažas nedarbingumų skaičius. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – 1956,92 Eur., tai globos centre dirbančių darbuotojų darbo užmokestis.

103. **(P21) Kitos pagrindinės veiklos pajamos ir kitos pajamos.** Informacija apie kitos veiklos pajamas pateikta pagal 10-ojo VSAFAS “Kitos pajamos” 2 priede nustatytą formą „Kitos veiklos pajamų ir sąnaudų pateikimas žemesniojo ir aukštesniojo lygių viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte” (P21 priedai). Pagrindinės veiklos kitos pajamos ataskaitiniam laikotarpyje buvo mažesnės 3948,19 Eur., tai lėmė gaunamų paslaugų gavėjų skaičių sumažėjimas 2022 m. I, II ketvirčiuose, padaugėjo žmonių gaunančių nemokamai paslaugas.

104. **(P22) Pagrindinės veiklos sąnaudos.** Informacija apie pagrindinės veiklos sąnaudas pateikta P22 priede „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos“. Darbo užmokesčio sąnaudos sudaro 936 460,73 Eur., iš jų socialinio draudimo sąnaudos – 13 558,29 Eur.

105. **(P24) Finansinės rizikos valdymas.** Informacija apie įsipareigojimų dalį eurais ir užsienio valiuta pateikta P24 priede.

106. **Poataskaitiniai įvykiai.** Esminių poataskaitinių įvykių, turinčių įtakos centro veiklai, nebuvo.

Direktorė

Valentina Paliūnienė

Vyr. buhalterė

Algita Gruodytė

